

DATOS IDENTIFICATIVOS

Ciencias Sociais na Educación Secundaria I

Materia	Ciencias Sociais na Educación Secundaria I			
Código	O02M066V04217			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Ciencias Sociais. Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Prada Rodríguez, Julio			
Profesorado	Caballero Míguez, Gonzalo Prada Rodríguez, Julio			
Correo-e	jprada@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia de Ciencias Sociais na Educación Secundaria I ten por obxecto introducir ao alumnado no proceso de construción científica e metodolóxica das Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia e ao seu tratamento e evolución no sistema educativo español, con especial referencia á súa situación no actual currículo de Educación Secundaria e Bacharelato.			

Competencias de titulación

Código	
A32	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
A33	Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A34	Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares
A35	Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A36	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
A37	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A38	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
A39	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
A40	Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
A41	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada
A42	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A43	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
A44	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.

B1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
B2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
B3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer os contidos curriculares das materias de Ciencias Sociais, Xeografía e Historia na Educación Secundaria.	saber	A32 A33 A34 B1
Coñecer o corpus didáctico esencial relativo aos procedementos de ensino-aprendizaxe das Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia.	saber	A34 A35 A43 B1
Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino-aprendizaxe das Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias das ensinanzas de Ciencias Sociais, de acordo co nivel e formación previa dos estudantes e a orientación dos mesmos, tanto de xeito individual como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	saber facer	A36 A37 A40 A42 B1 B2 B3
Buscar, obter, procesar e comunicar toda clase de información, transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino-aprendizaxe nas materias de Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.	saber facer	A37 A41 A44 B1 B3
Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas no ámbito das Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia, tanto de grupo como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	saber facer	A37 A39 A41 A44 B1 B2
Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por si mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.	saber saber facer Saber estar / ser	A38 A39 A41 B1 B3

Contidos

Tema	
1. As Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia	1.1. Áreas de coñecemento/construción académica. 1.2. Globalización e interdisciplinariedade/pluridisciplinariedade actual
2. O método científico e as Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia	2.1. A idea de Ciencia e a súa Historia. 2.2. Aproximación metodolóxica ás Ciencias Sociais, Xeografía e Historia.
3. A utilidade social e educativa das Ciencias Sociais a Xeografía e a Historia	3.1. Usos sociais e educativos do coñecemento. 3.2. A evolución das Ciencias Sociais, a Xeografía e a Historia no sistema educativo español.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	3	6
Traballos de aula	4	20	24
Traballos tutelados	2	20	22
Presentacións/exposicións	4	16	20
Titoría en grupo	2	1	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor.

Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados co programa da materia.
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados á resolución de cuestións, elaboración de informes ou pequenas investigacións, etc.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado de cuestións relativas aos contidos da materia ou dos resultados dun traballo, proxecto, etc., ben sexa de forma individual ou en grupo.
Titoría en grupo	Sesións orientadas ao seguimento e orientación sobre a preparación de contidos, o desenvolvemento das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos tutelados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en grupo. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.
Titoría en grupo	TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en grupo. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.
Traballos tutelados	TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍA EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en grupo. TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados.	40
Traballos tutelados	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo.	50
Presentacións/exposicións	Valorarase o xeito de presentar os materiais traballados e a capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Poderán recuperar as competencias non adquiridas na convocatoria oficial, mantendo a nota das probas/actividades xa superadas. Os estudantes que non poidan asistir a clase contarán con actividades e probas alternativas.

Bibliografía. Fontes de información

Alt, J, Levi, M. y E. Ostrom (1999): *Competition and Cooperation: Conversation with Nobelists about Economics and Political Science*. Nueva York: Russel Sage Foundations.

Alted Vigil, A. y Sánchez Belén, J. A. (2005): *Métodos y técnicas de investigación en Historia Moderna e Historia Contemporánea*. Madrid, Editorial Universitaria Ramón Areces.

Aróstegui, J. (1995): *La investigación histórica: teoría y método*. Barcelona, Crítica.

□ (2004), *La historia vivida. Sobre la historia del presente*. Madrid, Alianza.

Benejam, P. y J. Pagés (coord) (1997): *Ciencias sociales : contenidos, actividades y recursos*. Barcelona: Praxis.

Cardoso, C. F. S. (1981): *Introducción al trabajo de la investigación histórica. Conocimiento, método e historia*. Barcelona, Crítica.

□e Pérez Brignoli, H. (1977): *Los métodos de la historia. Introducción a los problemas, métodos y técnicas de la historia demográfica, económica y social*, Barcelona, Crítica.

Colomer, J. M. (2010): *Ciencia de la Política: Una Introducción*. Barcelona: Ariel.

Della Porta, D. y M. Keating (eds) (2013): *Enfoques y metodología en las ciencias sociales: una perspectiva pluralista*.

Madrid: Akal.

Díaz Barrado, M.P. (coord..) (1998): *Historia del tiempo presente. Teoría y metodología*. Salamanca, Universidad de Extremadura.

Ekelund, R. B. (1991): *Historia de la Teoría Económica y de su Método*. Madrid: McGraw-Hill.

Lago Peñas, I. (2008): *La lógica de la explicación en las ciencias sociales: una introducción metodológica*. Madrid: Alianza.

Rosentone, R.A. (1997): *El pasado en imágenes. El desafío del cine a nuestra idea de la historia*. Barcelona, Ariel.

Thompson, P. (1988): *La voz del pasado. Historia oral*. Valencia, Edicions Alfons el Magnànim.

Sánchez Vigil, J.M. (1999): *El universo de la fotografía. Prensa, edición, documentación*. Madrid, Espasa Calpe.

Vilches, L. (1997): *La lectura de la imagen: Prensa, cine y televisión*. Barcelona, Paidós.

VV.AA. (2001): *Las ciencias sociales en Internet*. Mérida, Junta de Extremadura.

Recomendaciones